

Dosarul nr. 2ra-106/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. V. Pădurari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nicolai Grigorișin

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nicolai Grigorișin împotriva lui Octavian Mahu cu privire la recunoașterea defăimătoare a informației publicate, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 8 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Nicolai Grigorișin și menținută hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 8 septembrie 2017, Nicolai Grigorișin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Octavian Mahu cu privire la recunoașterea defăimătoare a informației publicate, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 24 iulie 2017, accesând site-ul portalului //www.facebook.com// pagina oficială a lui Octavian Mahu, la orele 23:07, a citit articolul intitulat: „Воруем с честью - это по «нашему»”.

Astfel, în conținutul articolului menționat, pârâtul s-a expus neîntemeiat despre modul de gestionare și activitatea a unui șir de persoane publice, inclusiv și în privința lui, indicând că:

„Воровать городскую землю в Бельцах при управлении команды Ренато Усатого - разве возможно? Когда проходимцы на первый взгляд такие честные, а один из главных проходимцев умудряется честь иметь... Воруем с честью - это по «нашему». В ноябре 2016 я написал на своей страничке в Фейсбуке про планы безработного соержанца Николая Григоришина и его

жены, несостоявшегося депутата парламента РМ, относительно прихватизации участка городского... Обратите внимание на забор, который возвели рядом с «Карамелью» - это забор уже является доказанным фактом захвата земли городского стадиона. Такие факты воровства земли не расследуют продажные журналисты, вроде Петкова, об них не говорят с экранов Илан Кашу, все это должно проходить с молчаливого согласия Ренато Усатого, ведь именно ему посвящают победы футболисты Бельцкой «ЗАРИ». За такие моменты Григоришину, Гуле, Шарику можно простить любое воровство... Когда Шарик и Григоришин воруют под свой бизнес муниципальную собственность, то они реально рассчитывают, что воруют себе на безбедное будущее?... Сам Ренатик очень любит бороться громкими словами, как он хочет бороться с коррупцией, только при этом при своей наивности даже не понимает, какие коррумпированные личности у него в первых рядах...”

Tot în aceeași zi, a constatat că articolul menționat a fost echitat de către Octavian Mahu către șaizeci și opt de persoane, era completat de imaginile video ale spuselor pârâtului, redată în publicație.

A considerat ca fiind denigratoare declarațiile pârâtului expuse în articolul menționat.

Totodată, a accentuat reclamantul că prejudiciul cauzat reputației profesionale prin intermediul articolului menționat, nu are o manifestare unitară, deoarece informația a fost difuzată către mai multe surse electronice.

La fel, a precizat că informația răspândită se referă la calitatea sa de persoană publică și anume, de Consilier municipal.

Astfel, pornind de la situația profesională în raport cu statutul său social, prin publicarea articolului menționat i-a fost cauzat un prejudiciu onoarei, cinstei, demnității și reputației.

Afirmațiile neadevărate făcute în articol și atribuirea lui la o activitate ilicită și criminală, pun la îndoială personalitatea sa de bună-credință față de locatarii orașului, prin ce s-a pus amprenta negativă asupra reputației sale sociale și profesionale.

A remarcat că nu are nicio legătură cu circumstanțele indicate în articol, nu are nicio tangență cu cele indicate și nici nu a fost implicat în careva activități de instalare a gardului lângă stadionul orașenesc.

Prin urmare, informația publicată pe pagina oficială a lui Octavian Mahu de pe site-ul portalului //www.facebook.com//, în articolul intitulat „Ворьем с честью - это по «нашему»”, este falsă și defăimătoare, nu corespunde realității, prin ce îi ponegrește onoarea, demnitatea și reputația profesională, motiv pentru care Octavian Mahu urmează a fi obligat să dezmințască informația publicată, printr-o nouă publicare pe aceeași pagină de pe același site cu echitarea persoanelor incluse și difuzarea informației de dezmințire către persoanele, care s-au făcut interesați de publicația menționată.

A evidențiat că prin publicarea articolului respectiv, i-a fost cauzat un prejudiciu afectiv, ce se reflectă prin suferințe psihice și morale cauzate prin

lezarea sentimentelor de afecțiune. În urma publicației neveridice, dânsul a fost nevoit să se îndreptățească față de localnicii orașului, prieteni, cunoștințe și rude.

Informația răspândită nu este de interes public, dar este una defăimătoare, care i-a cauzat prejudicii morale și materiale și anume, ca urmare a informației publicate, dânsul a suferit un prejudiciu moral exprimat prin sentimente de frustrare cauzate prin răspândirea de informații false, fapte pe care nu le-a comis, fiind înțeles de rude, cunoscuți, prieteni, populație ca un răufăcător.

Așadar, reieșind din caracterul informației răspândite și sfera de răspândire, precum și prejudiciul moral suportat ca urmare a publicației articolului, a subliniat că i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl evaluează la suma de 100 000 de lei, sumă care urmează a fi încasată de la Octavian Mahu.

Având în vedere prevederile art. 16 Cod civil, a relatat că la 8 august 2017, în adresa pârâtului a fost expediată o cerere prealabilă privind dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral, care deși la 11 august 2017 a fost recepționată de către destinatar, până în prezent, careva acțiuni din partea lui Octavian Mahu nu au fost întreprinse.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 32 din Constituția RM, art. 15, 16, 1422-1424 Cod civil, art. 94, 281 CPC.

A solicitat recunoașterea defăimătoare a informației publicată pe portalul [//www.facebook.com/](http://www.facebook.com/) pagina oficială a lui Octavian Mahu, la orele 23:07, articolul intitulat „Воруем с честью - это по «нашему»”: „Воровать городскую землю в Бельцах при управлении команды Ренато Усатого - разве возможно? Когда проходимцы на первый взгляд такие честные а один из главных проходимцев умудряется честь иметь... Воруем с честью - это по «нашему». В ноябре 2016 я написал на своей страничке в Фейсбуке про планы безработного содержанца Николая Григоришина и его жены, несостоявшегося депутата парламента РМ, относительно прихватизации участка городского... Обратите внимание на забор, который возвели рядом с «Карамелью» - это забор уже является доказанным фактом захвата земли городского стадиона. Такие факты воровства земли не расследуют продажные журналисты, вроде Петкова, об них не говорят с экранов Илан Кашу, все это должно проходить с молчаливого согласия Ренато Усатого, ведь именно ему посвящают победы футболисты Бельцкой «ЗАРИ». За такие моменты Григоришину, Гуле, Шарику можно простить любое воровство... Когда Шарик и Григоришин воруют под свой бизнес муниципальную собственность, то они реально рассчитывают, что воруют себе на безбедное будущее?... Сам Ренатик очень любит бороться громкими словами, как он хочет бороться с коррупцией, только при этом при своей наивности даже не понимает, какие коррумпированные личности у него в первых рядах...”, deoarece această informație nu corespunde realității.

Totodată, a solicitat reclamantul și obligarea pârâtului să publice o dezmințire în privința sa, Nicolai Grigorișin, pe același portal [//www.facebook.com/](http://www.facebook.com/), pe aceeași pagină oficială a lui Octavian Mahu, cu același

număr de echitări, în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, încasarea din contul lui Octavian Mahu în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul central, a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia din 8 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Nicolai Grigorișin și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel, cu referire la netemeinicia acțiunii, au reținut că Nicolai Grigorișin pe parcursul examinării cauzei nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar confirma faptul că intimatul a atentat la onoarea, demnitatea sau reputația profesională.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că articolul publicat reprezintă mai mult o expunere a opiniei proprii referitor la niște chestiuni de interes public și anume, asupra suspiciunii referitor la privatizarea unor terenuri proprietate publică, iar datorită funcției publice ocupată de către Nicolai Grigorișin, acesta urmează să tolereze și o critică mai dură.

Au menționat instanțele de judecată ierarhic inferioare că la chestiuni private în articolul publicat de către Octavian Mahu nu s-a făcut referire, astfel, afirmația lui Nicolai Grigorișin precum că dânsul a fost vizat ca persoană privată nu sunt întemeiate.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au remarcat că, deoarece pretenția cu privire la fapte false și defăimătoare nu a fost confirmată, este neîntemeiată și pretenția privind dezmințirea relatărilor din articolul publicat de Octavian Mahu, iar ținând cont că pretenția privind repararea prejudiciului moral are un caracter subsidiar pretenției privind dezmințirea informației, aceasta la fel urmează să fie respinsă.

La 8 noiembrie 2019, prin intermediul poștei electronice, Nicolai Grigorișin a declarat recurs împotriva deciziei din 8 august 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată și nefondată, emisă în mod unilateral și subiectiv doar în interesele intimatului, fără a fi luată în considerație poziția și opinia lui.

A evidențiat că prima instanță a statuat că informația publicată este una defăimătoare, falsă și neveridică, însă în contradictoriu cu constatările făcute, a emis soluția de respingere a cererii de chemare în judecată.

La rândul său, instanța de apel nu s-a expus sub nicio formă în decizia emisă asupra argumentului dat, ridicat în fața instanței de apel.

Totodată, instanța de apel, în decizia contestată, s-a referit în mare parte la dreptul intimatului la libertatea de exprimare, lăsând fără atenție argumentul invocat în cererea de apel vis-a-vis de dreptul lui garantat de art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Drept consecință, respingând cererea de chemare în judecată, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu s-au expus asupra dreptului lui garantat la respectarea vieții private.

A obiectat că instanța a statuat că este pusă în discuție o chestiune de interes general și apărarea acestui drept este mai restrânsă în raport cu dreptul intimatului la libera exprimare, fără a proba care ar fi legătura cauzală între informația falsă plasată de intimat și interesul general.

Așadar, instanțele de judecată ierarhic inferioare, dispunând de probe care dovedesc expres că informația publicată nu corespunde adevărului, nu au supus-o unei analize în raport cu dreptul lui Octavian Mahu la libera exprimare, or, dreptul intimatului la libera exprimare nu este unul absolut și urmează a fi analizat prin prisma veridicității informației răspândite.

A învederat că principiul aplicabil este similar celui care apare în cazurile care implică obligații negative ale statului: trebuie să se țină seama de echilibrul just între interesele concurente - în acest caz, dreptul lui de a proteja reputația și dreptul la libertatea de exprimare.

A invocat că, reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la libertatea de exprimare, raportată la dreptul la respectarea propriei imagini, demnități, reputații profesionale, instanța de judecată urma să rețină și să stabilească dacă declarațiile respective ale intimatului constituie fapte (afirmații) sau judecăți de valoare și în cazul în care declarațiile respective au constituit judecăți de valoare, dacă acestea au avut un substrat factologic suficient.

În contradictoriu cu soluția pronunțată, din textul articolului publicat se atestă utilizarea unor expresii clare, fiind redate lucruri concrete. Intimatul a indicat că dânsul ar fi comis fapte penal condamnabile, care afectează direct drepturile lui personale.

A subliniat că i-au fost aduse învinuiri de fapte infracționale de furt, corupere, de influență etc.

Prin urmare, intimatul nu a operat cu un limbaj emfatic sau expresii de probabilitate sau ipotetice, ci a expus fapte cu intenția de a fi apreciate de o persoană cu diligență medie, ca fapte reale, iar informația publicată de Octavian Mahu este falsă și defăimătoare, nu corespunde realității, prin ce se ponegrește onoarea, demnitatea și reputația profesională.

A considerat că concluziile instanței de apel sunt neîntemeiate și eronate, instanța de apel nu a constatat și nu au elucidat integral circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, a aplicat eronat norma de drept, iar drept rezultat se conturează încălcarea normelor de drept material și de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 9 septembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 216), fiind recepționată de reprezentantul recurentului, avocatul

Angela Gherasim la 11 septembrie 2019, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 217).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 8 noiembrie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nicolai Grigorișin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolai Grigorișin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Nicolai Grigorișin urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolai Grigorișin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic